

Har det blitt for mange pasientrettigheter?

Pasient- og brukerombudet i Oslo og Viken, kontor Oslo
(innbyggere i Oslo og tidligere Akershus)

1

Regulering av samhandling

Hol § 3-4. Kommunens plikt til samhandling og samarbeid

Hol § 7-2. Koordinator Hol § 6-6. Samarbeid mellom kommuner

Hol § 3-10. Pasienters og brukeres innflytelse og samarbeid med frivillige organisasjoner

Shl § 2-1. Samhandling og samarbeid RHF legge til rette for samarbeid innad og mellom sykehus og kommuner

Shl § 3-7 a. Om barneansvarlig personell mv. Pbrl kap 3. Rett til medvirkning og informasjon

Sotjl § 13. Samarbeid med andre deler av forvaltningen

Shl § 2-5 a. Koordinator i spesialisthelsetjenesten

Shl § 2-6. Utskrivningsklare pasienter **Shl § 2-5 c. Kontaktlege**

Hlsfl § 41. Samarbeid med andre Bvl § 5-6. Samarbeid med institusjoner som hører under andre lover

Shl § 2-5 b. Koordinerende enhet **Hol § 6-1. Plikt til å inngå samarbeidssamtale**

Phvl § 4-1. Individuell plan

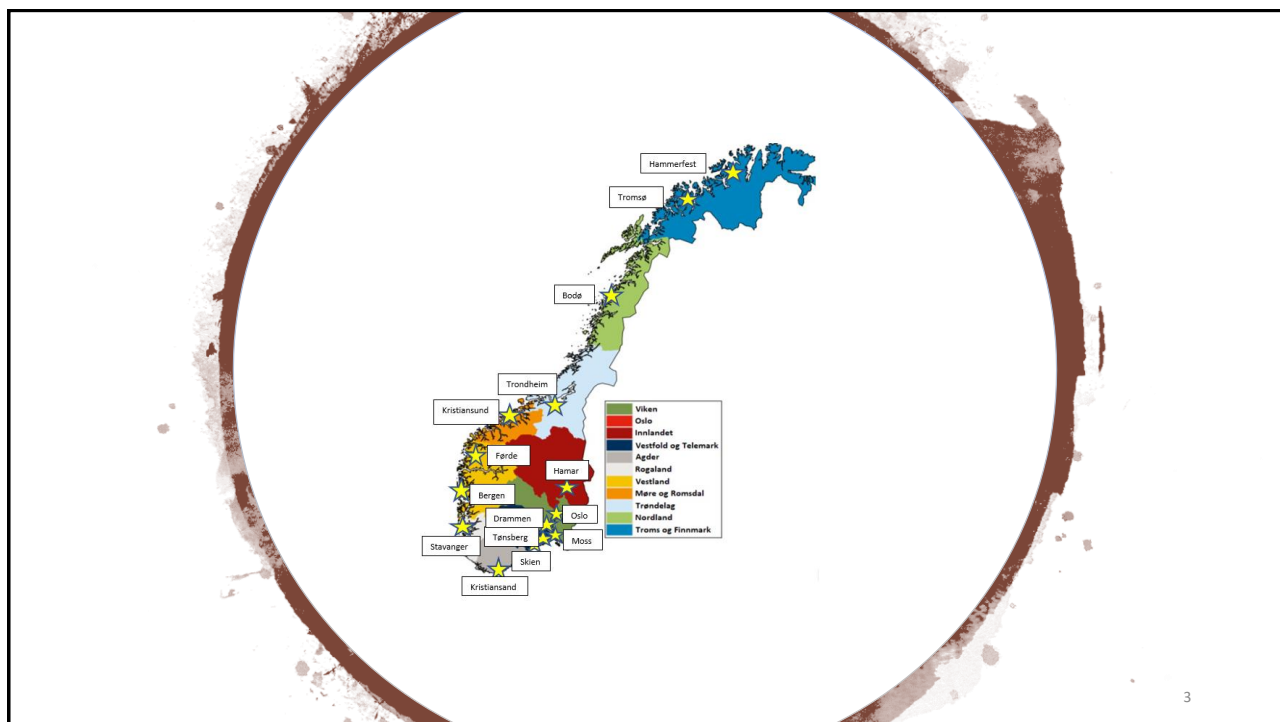
Hol § 7-1. Individuell plan Hpl § 25. Opplysninger til samarbeidende personell

Shl § 6-3. Veiledningsplikt overfor den til kommunale helse- og omsorgstjenesten

Hpl § 45 a. Epikrise

Hol § 7-2. Koordinerende enhet

Phvl § 5-2a. Nasjonal koordineringsenhet

3

Henvendelser til pasient- og brukerombudene i 2020

Område	2020
Spesialisthelsetjenesten	7 374
Kommunale helse- og omsorgstjenester	6 175
Tannhelse	79

4

C-19 Erfaringer

- Informasjon. En kanal ut!
- Beslutninger må begrunnes bedre, også de som retter seg mot enkeltpersoner, for eksempel besøksrestriksjoner
- Retten til å ha med seg noen ved fødsel, for pasienter med kognitiv svikt og pasienter som skal få alvorlige diagnoser må ikke begrenses med mindre strengt nødvendig
- Flytting av helsepersonell til nye oppgaver under pandemien - hvilke risikovurderinger ble gjort og hva ble konsekvensene
- Begrensningene som ble gjort i pasient- og brukerrettighetene må evalueres – var de godt nok begrunnet?
- Samhandlingen med private helseaktører – ble den totale kapasiteten utnyttet godt nok i en krisesituasjon?
- Nye behandlingsalternativer som videokonsultasjon må ikke medføre økte utgifter for pasientene

5

Hvorfor skal vi ha pasient- og brukerrettigheter?

- Pasientrettighetsloven har som formål å bidra til å sikre befolkningen lik tilgang på helsehjelp av god kvalitet ved å gi pasienter rettigheter overfor helsetjenesten. Formålet er videre å øke pasientenes rettssikkerhet ved å gi dem bedre kunnskap om egne rettigheter gjennom [klare og lett tilgjengelige lovregler](#)

• *ot.prp.nr.63 Om lov om endringer i lov 2. juli 1999 nr. 63 om pasientrettigheter (pasientrettighetsloven) m.m.*

6

Pasient- og brukerrettighetsklager behandlet av Statsforvalteren/Fylkesmannen

2019

- 6780 vurderinger, 1233 (18%) helt eller delvis medhold til klager
- MEN
- Tar vi ut klager på pasientreiser, og rett til nødvendig helsehjelp i spesialisthelsetjenesten som er mange med relativt får medhold til klager blir resultatet slik:
- 1874 vurderinger, 741 (40%) medhold

7

Blir pasient- og brukerrettigheten brukt?

- Min påstand – i liten grad

8

VAR ULLUPPA
LJUK HER

UL HA NYTT UTVALG Det har 20 år siden pasientrettigheter siden pasient- og brukerombudet Anne-Lise Krokmoen i Oslo og Akershus ble endt for å nedsette et utvalg, som kan evaluere rettighetene. Foto: Lasse Skar

Lov endret 60 ganger på 20 år – ingen har målt effekten

20 år etter vedtaket om pasientrettighetsloven, har den blitt endret over 60 ganger. Men ingen har oversikten over om loven gir pasientene bedre helsehjelp.

VIL IKKE HA NYTT UTVALG – Jeg er åpen for å foreta justeringer. Men jeg ser ikke behovet for å nedsette et utvalg, sier helseminister Bent Høge. Foto: Per Corneliusen

POLITIKK OG ØKONOMI

Vil ikke nedsette utvalg for å vurdere pasientrettigheter

HENGER IKKE MED: – Når lovene endres hyppig, blir det vanskelig å henge med, sier helsejurist Anne-Kjersti Befring.

Foto: Per Corneliusen

Siden Pasientrettighetsloven ble innført i 2001, med mål om å sikre tjenester av god kvalitet i helsevesen, har skjedd store endringer. I Lovdata er det registrert 61 endringer totalt siden loven kom på boken. Mange av endringene er at brukere har fått nye rettigheter, som rett til behandlingstilvalg, en egen kontaktperson og brukerstyrt personlig assistent i hjemmet. Flere rettigheter har også blitt styrket, som retten til å bestemme annet barns rettigheter, retten til medbestemmelse og retten til å velge helsepersonell.

Flere rettigheter burde vært innført, mener pasientene, men pasient- og brukerombudet i Oslo har ikke fått med seg alle endringene med pasientrettigheter må

Anbefalinger

- Pasient- og brukerrettighetene må gjøres mer kjent
- Pårørenderrettigheter bør inkluderes
- Oppfølgingen av rettighetene fra tjenestestedene må undersøkes
- Effekten av rettighetene for innbyggerne må undersøkes – i hvilken grad bidrar de til sitt formål – likeverdige helsetjenester

Anbefalinger

- Pasient- og brukerrettighetene må gjøres mer kjent
- Pårørenderettigheter bør inkluderes
- Oppfølgingen av rettighetene fra tjenestestedene må undersøkes
- Effekten av rettighetene for innbyggerne må undersøkes – i hvilken grad bidrar de til sitt formål – likeverdige helsetjenester

11

Kontaktinformasjon

www.pobo.no

Pasient- og brukerombudet i Oslo og Viken, kontor Oslo,

Sosial- og eldreombudet i Oslo

post@ombudet.no

12